

Ishodi učenja

“Učenje sa namjerom”

***Što kandidati budu imali jasniju sliku onoga što se od njih očekuje, i više razumiju kakva će biti njihova uloga i kakvi su kriterijumi koji će se koristiti da se utvrdi jesu li uspješni ili ne, njihovo učenje će biti efikasnije.
(Diamond, 1998. godine)***

Ishodi učenja

Iskaz očekivanih znanja, sposobnosti razumijevanja i/ili sposobnosti koje bi kandidat trebao uspješno da demonstrira nakon procesa učenja, kao i opis posebnih intelektualnih i praktičnih vještina stečenih ili demonstriranih uspješnim završetkom jedinice učenja ili kvalifikacije.

Ishodi učenja, zajedno sa kriterijumima ocjenjivanja, određuju minimalne zahtjeve za sticanje kredita.

Karakteristike pristupa zasnovanog na ishodima učenja

- Ishodi učenja su eksplicitna identifikacija integrisanog znanja, vještina i kompetencija;
- Ne opisuju proces učenja;
- Ne odnose se na namjere, ciljeve i zadatke onih koji podučavaju (nastavnika, trenera i dr),
- Nisu sažeti prikaz sadržaja programa obrazovanja/osposobljavanja;
- Ishodi učenja opisuju rezultate procesa učenja!

Rezultati učenja

- Primjenjuje odgovarajuće ICT vještine u svrhe predviđanja demografskih trendova;
- Razvija razumijevanje kulturne raznolikosti na radnom mjestu;
- Razumije devet razloga za sprovođenje analize potreba;
- Predstavlja se u pisanoj formi različitoj stručnoj i akademskoj javnosti.

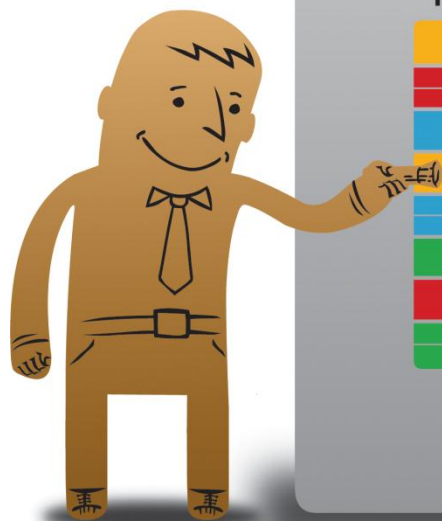
Zašto su važni ishodi učenja?

- definišu vrstu i opseg učenja za koje se očekuje da će kandidati postići;
- pružaju objektivni kriterijum/mjerilo za provjeru;
- kandidatima jasno ukazuju na očekivanja od učenja;
- potencijalnim poslodavcima ukazuju na sposobnosti kandidata;

ELEMENTI CKO

Crnogorski
Kvalifikacioni
Okvir

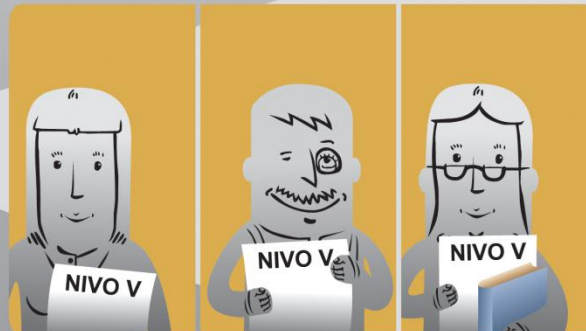
NIVOI

VIII
VII / 2
VII / 1
VI
IV / 2
IV / 1
III
II
I / 2
I / 1

STEPEN SAMOSTALNOSTI I ODGOVORNOSTI

VJEŠTINE

ZNANJE

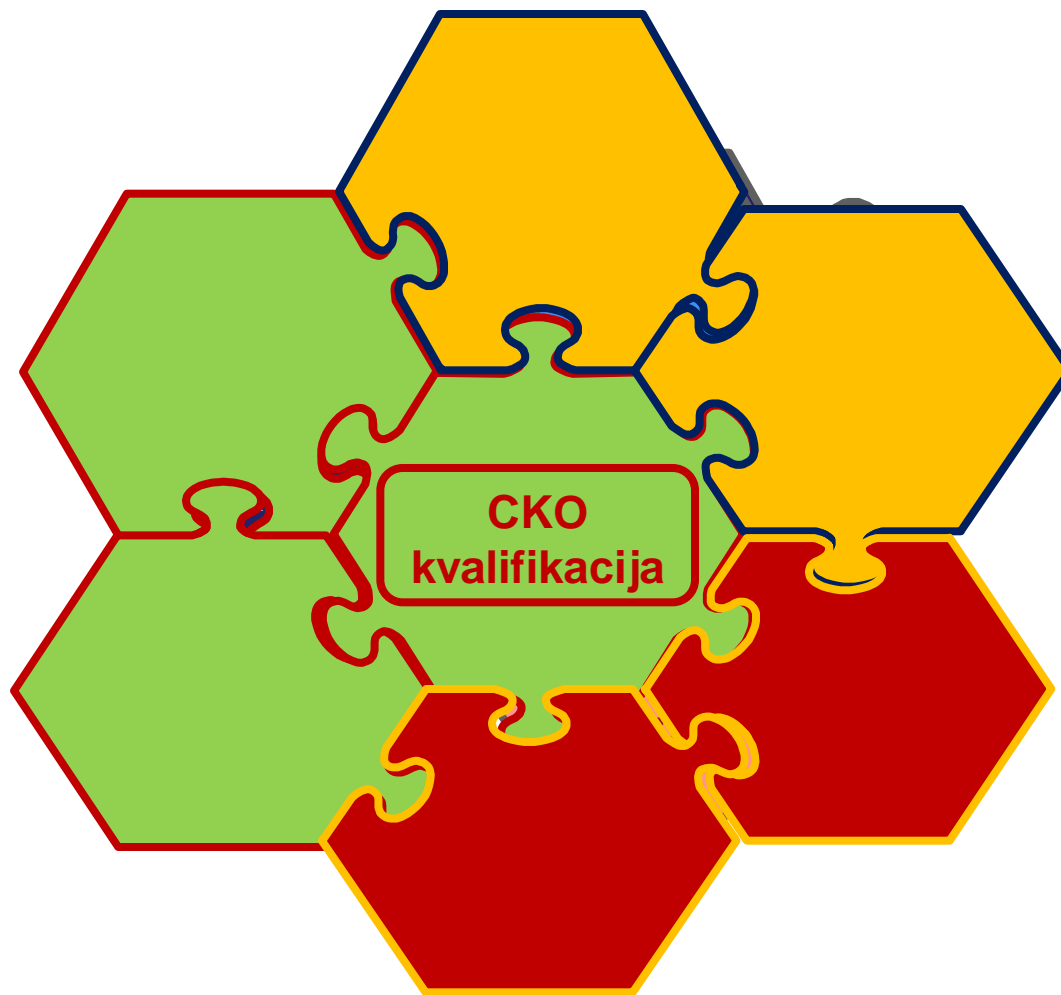
Zašto su važni ishodi učenja

- pomažu pri definisanju koherentnih jedinica učenja;
- akcenat je sa procesa pomjeren na rezultate učenja;
- lakša procjena postignuća kandidata;
- pomažu usmjeravanje i vođenje kandidata i pomoć pri uvidu u očekivane efekte učenja

Ishod učenja → jedinica kvalifikacije → kvalifikacija

Jedinice kvalifikacije/učenja

Formulisanje/pisanje ishoda učenja

**Šta želimo da kandidati postignu?
Kako ćemo znati jesu li to postigli?**

Ishodi učenja ne treba da opisuju put do postizanja rezultata učenja već same rezultate:

- Aktivnosti se mogu uočiti (posmatrati),
- Aktivnosti moraju biti mjerljive,
- Kandidati moraju biti u stanju da izvrše ishodom učenja propisane aktivnosti.

Ishodi učenja opisuju šta kandidat treba da bude u mogućnosti da pokaže:

- Razmišljanje, znanje (kognitivni domen),
- Rad, vještine (psihomotorni domen),
- Osjećanja, stavovi (afektivni domen).

Kriterijumi za formulisanje/pisanje ishoda učenja

- Ishodi učenja opisuju ishode, a ne proces učenja,
- Svaki ishod počinje aktivnim glagolom koji odražava nivo traženog učenja,
- Ishodi treba da budu napisani u smislu onoga što je kandidat u stanju da demonstrira,
- Treba da odražavaju znanje, vještine i kompetencije (samostalnost i odgovornost) u odgovarajućoj razmjeri,
- Uključiti ishode koji se odnose na ključne kompetencije,
- Jezik korišćen za pisanje ishoda učenja treba da bude razumljiv i jasan. Izbjegavati stručne izraze!

Pripremiti

Formulisanje/pisanje ishoda učenja

Aktivni glagoli

- Za pisanje ishoda učenja treba odabrati aktivni glagol koji označava radnju koja će rezultirati očiglednim ponašanjem
- Izjave moraju biti kratke i fokusirane

Znati

Upotrijebiti

Razumjeti

Osmisliti

Upoznati se sa

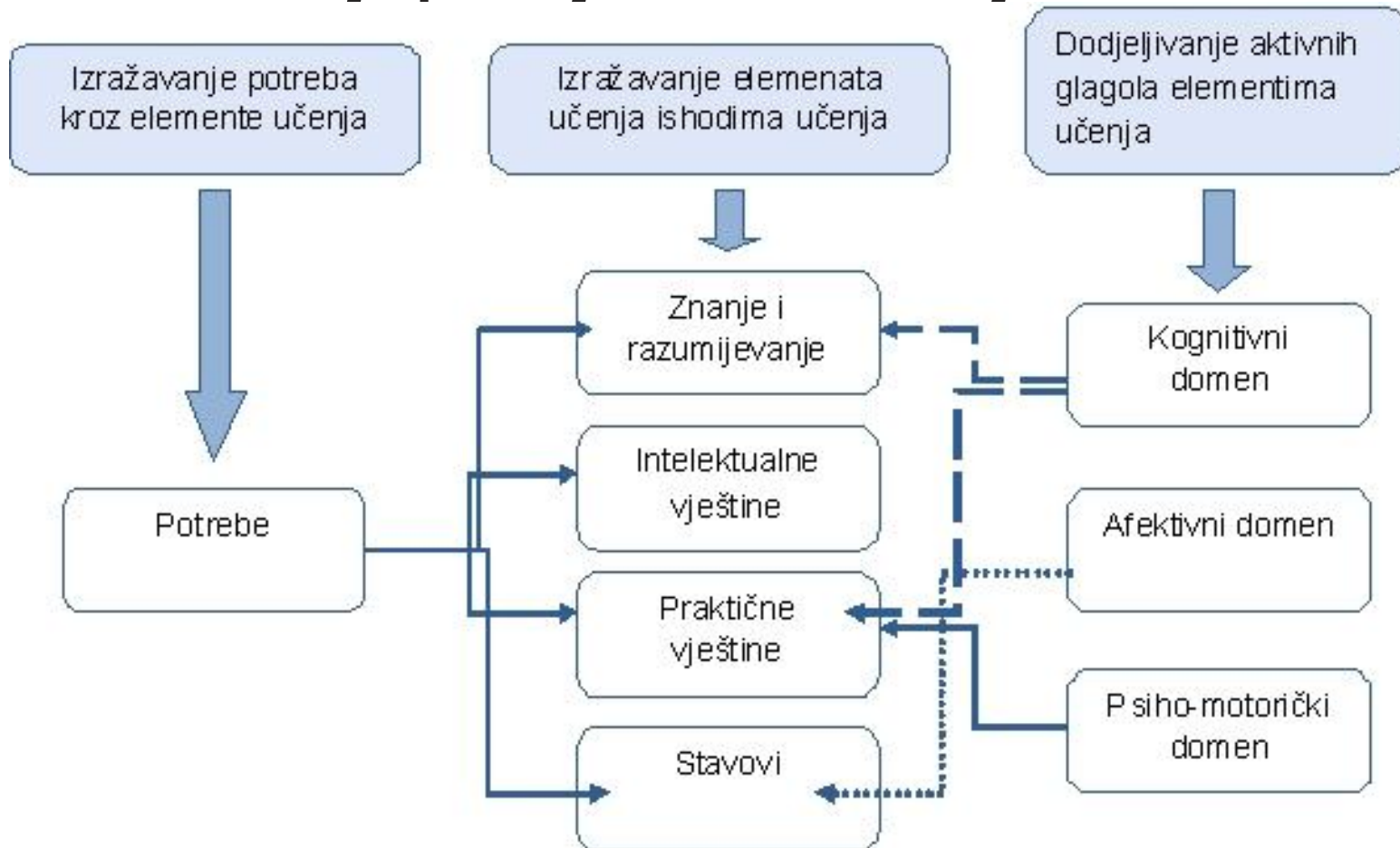
Prilagoditi

Kategorizovati

Biti svjestan

Formulisanje/pisanje ishoda učenja

Sistem ishoda učenja

Ponašanje

Šta raditi?
Ishodi učenja

Aktivni glagoli: Kognitivni,
psihomotorički, afektivni

Uslovi

Pod kojim uslovima?

Kriterijumi

Koliko dobro to treba da se uradi?

Primjer: 'U kontekstu situacije u učionici kandidati će, uz upotrebu prikladnih primjera, biti u stanju da demonstriraju i evaluiraju'.

Uslov – U kontekstu situacije u učionici

Ponašanje –

Pokazivanje i evaluacija

Kriterijumi – Prikladni primjeri

Formulisanje/pisanje ishoda učenja

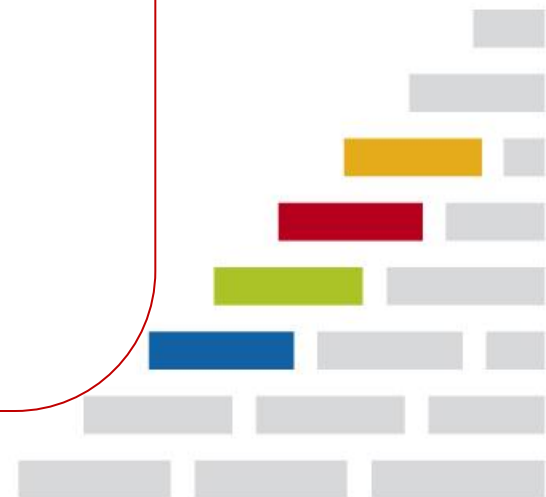
- Svaka važna oblast učenja mora da bude obuhvaćena prilikom pisanja ishoda učenja za određenu kvalifikaciju,
- Jedan ishod učenja može da bude kombinacija opštih, stručnih i ključnih kompetencija.

Primjeri ključnih kompetencija koje treba uključiti u ishode učenja

Da bi stekao kvalifikaciju, kandidat treba da ima sposobnost da pokaže:

- Istraživačke vještine, uključujući sposobnost definisanja problema i mogućih načina za njegovo rješavanje, prikupljanje informacija i njihova evaluacija;
- Kritičko razmišljanje i vještine za rješavanje problema;
- Osjećaj za inicijativu i preduzetništvo;
- Timski rad i liderske vještine i td.

Zakon o Crnogorskom kvalifikacionom okviru

Ovim zakonom uređuje se nacionalni okvir kvalifikacija, nivoi i podnivoi kvalifikacija, tipovi kvalifikacija, obim kvalifikacije, kao i nadležnosti tijela za predlaganje, usvajanje i svrstavanje kvalifikacija.

Pojmovnik: Ishodi učenja su iskazi kojima se potvrđuje šta pojedinac zna, razumije i sposoban je da uradi na kraju procesa učenja, bez obzira na način učenja, i definisani su kroz znanje, vještine i kompetencije.

Principi: Jedan od principa na kojima se zasniva Okvir kvalifikacija je da se ishodi učenja iskazuju kroz znanje, vještine i kompetencije.

Ciljevi: Okvir kvalifikacija ima za cilj (između ostalog) jasno definisanje ishoda učenja

HVALA

